

2025

På riktigt

SAKPROSA I SKOLAN

18 februari 2025

Välkommen till katalogen för På riktigt – sakprosa i skolan!

På riktigt – sakprosa i skolan är ett läsfrämjande projekt som vill stärka fackbokens ställning och användningsområden i skolundervisningen. Fackböcker ger barn och unga ett större ordförråd, ökad begreppsförståelse och vidgade tankemönster. För många elever är det faktaböcker som är vägen till att bli läsare.

Inom projektet kan du boka författarbesök för elever i åk 4 till åk 9 och till skolor i följande regioner: Stockholm, Uppsala, Södermanland, Östergötland, Gotland, Örebro, Västmanland och Dalarna samt Skåne, Västra Götaland, Blekinge, Västernorrland och Norrbotten.

Landsbygdsskolor och skolor som ligger i områden med högt socioekonomiskt index prioriteras. Vi utgår från Skolverkets definition av socioekonomiskt index som Statistiska centralbyrån har tagit fram samt SKR:s definition. Läs mer på Författarcentrum Östs hemsida.

Skolan betalar endast en anmälningsavgift på 1 500 kr per lektion. Författarcentrum Öst står för arvodet till författaren samt eventuella rese- och logikostnader.

Du väljer bland 27 författarskap som presenteras här. Alla författare passar att bokas inom svenska ämnet men du kan också boka författarbesök till andra ämnen i skolan som till exempel Historia eller Idrott och hälsa.

Boka här →

Kontaktperson

Laura Mendez Edkvist, projektledare
laura.mendez.edkvist@forfattarcentrum.se
072-235 83 31

info@forfattarcentrum.se
forfattarcentrum.se/ost

Författarcentrum Öst
Drottninggatan 88B
111 36 Stockholm

facebook.com/fortfattarcentrumost
instagram.com/forfattarcentrum_ost

Projektet drivs med stöd från Natur & Kultur.

Amat Levin

Årskurs 7–9

BÖCKER I PROJEKTET

Svart historia

Slumpens barn – den osannolika berättelsen om när Sverige mötte Gambia

Ämnen: Historia

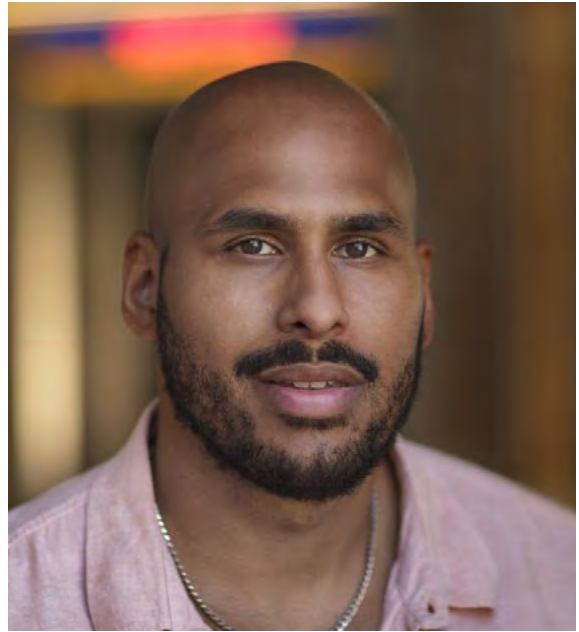

Foto: Magnus Bergström

Jag är uppvuxen i Farsta, en förort i södra Stockholm, och har jobbat som journalist sedan 2009. Sedan 2014 har jag även drivit olika podcasts, för närvarande politik- och popkulturpodden Så vad händer?

Sedan våren 2022 har jag föreläst om svart historia på bland annat bibliotek, kulturhus och skolor över hela landet. Oftast med utgångspunkt från boken med samma namn. Ämnet är brett och går att variera i oändlighet, men samtalen berör Afrikas förkoloniala historia, olika sorters slavhandel, koloniseringens konsekvenser, medborgarrättskamper i Amerika och Afrika, diskussionen om återlämnandet av stulna kulturarv och afrosvensk historia.

Under samtalets gång får eleverna lära sig mer om varför svart historia traditionellt har varit undertryckt, varför det är viktigt att ändra på det och vad kunskap om den kan lära oss om idag.

Jag minns från min egen skolgång att många elever tyckte att historia var tråkigt, att de mest associerade det med att memorera olika årtal och namn på gamla kungar. Men i mina föreläsningar väcker jag intresse genom att förklara varför världen vi lever i nu blir så mycket mer begriplig med historisk kunskap. Målet är att eleverna ska bli nyfikna och vilja veta mer.

Jag kan även prata om min första bok, *Slumpens barn*, och visa hur man i sakprosa kan knyta samman det personliga med stora samhällsfrågor.

Bella Linde

Årskurs 4–9

BÖCKER I PROJEKTET

Börja odla – Din väg till en egen köksträdgård

Odla i Sverige

Ämnen: Biologi, Samhällskunskap

Foto: Lena Granefelt

Odla mat istället för rädsla. En kombinerad föreläsning och workshop i ämnet grönsaksodling – något som blev högaktuellt då Myndigheten för samhällsskydd och beredskap försåg Sveriges alla hushåll med broschyren Om krisen eller kriget kommer. Under denna föreläsning/workshop berättar jag hur det går till att odla sin egen mat och visar att det är möjligt att med ganska små medel och ytor, allt från balkong och liten odlingslott till radhus- och villatomt, skapa ett egenodlat skafferier.

Författarbesöket är uppdelat i två delar, en teoretisk del där jag med stöd av ett tydligt och aptitretande bildspel berättar hur grönsaksodling går till, och en praktisk del där eleverna sår frön samt pratar om att driva och sköta förödlade plantor som sedan ska odlas i odlingsbäddar, pallkragar, krukor och kärl.

Med humor och gröna fingrar vill jag locka fram odlingslust hos eleverna och inte minst vända oron för en skakig omvärld till tryggheten i att faktiskt kunna odla sin egen mat – och inte minst inspireras till att läsa handfasta instruktioner om hur det går till att odla. Därefter kan eleverna ta reda på mer, kika på fröpåsar och därmed både läsa och skriva liksom räkna, väga och mäta – vilket är en icke obetydlig del av odlandet. Den här föreläsningen går ut på att stävja rädsla och istället inspirera till att bli kreativ och konstruktiv.

Emil Arvidson

Årskurs 7–9

BÖCKER I PROJEKTET

När jag inte hade nåt
Svensk gangsterrap

Ämnen: Musik, Samhällskunskap

Foto: Gabriel Lijevall

Min bok *Svensk gangsterrap* handlar om året efter mordet på rapparen Einár och hur samhället – politiker, medier, skolor och vanliga lyssnare – förhåller sig till musiken. I dag är den här musiken överallt i samhället – på topplistor och skolgårdar.

Hiphopen är världens största populärkultur. Samtidigt lever stora delar av den svenska hiphopkulturen i en isolerad bubbla som ofta styrs av de sociala mediernas algoritmer. Både medier, skolor och andra samhällsinstitutioner har svårt att förhålla sig till kulturen. Ofta på grund av de ämnen som beskrivs i musiken, och de kopplingar till kriminalitet som de senaste åren blivit tydliga hos vissa artister.

När jag föreläser för elever använder jag en enkel workshop-modell, där lärarna får ta del av några kapitel av min bok, några artiklar jag skrivit och en samling instuderingsfrågor. Under besöket försöker jag plocka upp dessa frågor. Det brukar vara givande – även för mig själv – att ha de diskussionerna i ett klassrum.

Jag kopplar föreläsningen till nuvarande läroplan och de riktlinjer som formuleras där kring normer, värderingar och källkritik. Önskar man ett speciellt fokus så skraddarsyr jag gärna detta utifrån behov.

De ämnen jag talar om har fungerat bra i storstädernas förorter, där den musik jag pratar om är en del av vardagen och där många unga har mer koll på både musiken och de lokala gängkonflikterna än deras lärare eller föräldrar. Men även i landsbygdskommuner har kunskap och intresse varit stort. Som journalist bevakar jag detta ämne dagligen. Jag lägger tid på att förklara fackbokens koppling till mitt arbete och facklitteraturens koppling till samhällets mest aktuella frågor.

Mia Fernando

Årskurs 4–9

BÖCKER I PROJEKTET

Pirret, livet, drivet: Fakta om kroppen för alla med snippa

Ämnen: Sexualitet, samtycke och relationer, Biologi

Foto: Anton Hultberg

Jag erbjuder ett inspirerande och praktiskt författarbesök där eleverna får utforska hur man skriver engagerande och intressanta faktatexter. Under besöket delar jag med mig av mina erfarenheter som författare och visar hur fakta kan förvandlas till levande, läsvärda texter som fångar läsarens uppmärksamhet.

Besöket börjar med en kort introduktion där jag berättar om min resa som författare och varför jag brinner för att skriva faktabaserade böcker. Jag ger exempel från mina böcker, bland annat boken *Pirret, livet, drivet*, för att visa hur fakta och berättande kan samverka för att skapa en engagerande text.

Det blir en workshop där eleverna får pröva på att skriva egna faktatexter. Vi fokuserar på:

- Hur man hittar sin vinkel eller idé som gör texten intressant.
- Konkreta skrivtekniker för att strukturera och förtydliga en faktatext.
- Hur man gör fakta levande genom berättande och exempel.

Jag hoppas att eleverna genom författarbesöket ska upptäcka glädjen i att arbeta med fakta och förstå att faktatexter inte behöver vara torra eller svåra. Målet är att inspirera dem att se på sakprosa som ett verktyg för att utforska sina intressen, uttrycka sina idéer och påverka sin omvärld.

Henrik Johnsson

Årskurs 7–9

BÖCKER I PROJEKTET

Ludmila – svenskare kan ingen vara

Guldet – hästarna, ryttarna och miraklet

Sluten

Ämnen: Svenska, Idrott och hälsa

Foto: Gabriel Liljeval

Språket är en kraft som tillhör alla, om man tar det till sig. Jag ska prata om att man måste kunna berätta sin historia, annars kommer någon annan tro att du är något annat. Jag var inte bra i skolan, men jag tyckte om att läsa böcker och tidningar. Att kunna skriva och uttrycka sig handlar inte om att ha flest rätt, det handlar om att försöka formulera sig.

Jag har producerat nästan hundra Sommar i P1 och skrivit fem självbiografier, jag vet att även om man inte kan skriva så kan man berätta. Jag vill nå ut till dem som bär på något som måste ut och dem som är bäst i klassen men känner sig missförstådda. Skolan ska boka mig för att jag vet att man kan bli förstådd om man försöker, om man inte når fram första gången så får man försöka igen. Livet är ett försök.

Jag kommer att prata om den lilla skillnaden mellan sakprosa och fakta. Man måste forma berättelsen på samma sätt med en början, en handling och ett slut. Berätta en sak i taget. Det går inte att få ur sig allt samtidigt. Jag kommer att ge exempel från mina arbeten med böcker och sommarprogram. Ta med eleverna till de svettiga nätterna när det enklaste vore att ge upp, men hur vi sen hittade vägar att berätta om Markoolios dysfunktionella uppväxt, Joakim Lundells diagnoser, PewDiePies yrkesval, Anja Pärsons hemliga flickvän, Zara Larssons uppgivenhet mm mm.

Jag kommer även hänvisa till böckerna jag skrivit om och med Mona Sahlin, Peter Jöback, Robin Söderling och Ludmila Engquist.

Alla har en berättelse, vilken är din? Berätta.

Linnea Lundborg

Årskurs 4-9

BÖCKER I PROJEKTET

Fakta om HBTQ

Fakta om feminism

Fakta om FN

Fakta om Nato

Fakta om astrologi

Hilma af Klint – Ett liv

Frida Kahlo – Ett liv

Ämnen: Biologi, Samhällskunskap, Svenska, Bild

Foto: Maja Strömberg

Jag kan erbjuda två olika författarbesök. Vad passar bäst på er skola?

DEMOKRATIWORKSHOP

Utifrån mina böcker *Fakta om HBTQ*, *Fakta om feminism* och *Fakta om FN* utforskar vi hur man kan uttrycka sin identitet, protestera mot orättvisor och göra sin röst hörd! Författarbesöket innehåller en föreläsningsdel där jag utifrån mina böcker berättar om olika sätt att göra motstånd. Det leder fram till en diskussion om vilka orättvisor som eleverna själva skulle vilja förändra. Efter det följer en workshop där eleverna får testa att använda en megafon, skriva slagord samt göra pins, flaggor och plakat med viktiga budskap! Workshopen passar elever på både mellan- och högstadiet.

KLASSISKT FÖRFATTARBESÖK

Hur tjänar man pengar på att skriva böcker? Det är en fråga som brukar skapa diskussion på mina författarbesök, men jag pratar även om hur vägen från idé till färdig bok kan se ut och vad ett förlag är. Med hjälp av memes och whiteboardpennor gör jag komplexa ämnen som feminism och Nato engagerande och tillgängliga. Eftersom jag skrivit faktaböcker på vitt skilda teman blir mitt besök också ett naturligt sätt att prata om källkritik från olika vinklar. Hur skriver man till exempel fakta om astrologi, som inte går att bevisa? Och vad gör man när en konstnär ljuger om sitt födelseår för att verka cool?

Jag anpassar gärna författarbesöken efter era önskemål, till exempel lägger fokus på HBTQ-frågor och diskriminering. Alla mina faktaböcker är skrivna på lättläst svenska, och det finns kostnadsfritt arbetsmaterial att ladda ner till samtliga titlar.

Bengt-Erik Engholm

Årskurs 4–7

BÖCKER I PROJEKTET

Fakirer

Fladdermöss

Skelett

Havsvidunder

Snor

Blod

Löss

Tänder

Riktiga vikingar!

Från apa till sapiens

Korpen

Foto: Ida Halling

Ämnen: Biologi, Religion, Historia

Jag har skrivit ett trettiotal böcker och under de senaste tio åren har jag fokuserat på facklitteratur för barn i åldern 6–12 år. Genom åren har det blivit författarbesök i många skolor och jag älskar det verkligen. Särskilt kul är det när barnen fått möjlighet att läsa någon eller några av mina böcker och samlat på sig frågor och funderingar inför besöket.

Det brukar bli en livlig timme med samspråk om skrivande och läsande, om att tänka själv och leta fakta, om hur viktigt läsandet är och nyfikenheten, inte minst för en författare. Inför besöket vill jag gärna ha kontakt med läraren eller skolbibliotekarien för att höra efter var de befinner sig i skolarbetet och vilka förväntningar som finns. Jag utgår naturligtvis från önskemål om innehåll, men jag har också mitt "vanliga" program i vilket jag berättar om hur det går till när jag skriver en bok så att eleverna kan följa med genom processen. Det här utformar jag förstås utifrån elevernas ålder och mottaglighet.

Under besöket ställer jag många frågor till eleverna och är hela tiden öppen för deras frågor och tankar, och strävar efter dialog. Jag kommer gärna ut och hjälper till med att starta skrivprojekt eller bara för att inspirera till eget skrivande och läsande av facklitteratur.

Sofia Bergström

Årskurs 4–7

BÖCKER I PROJEKTET

Världens hemskaste sjukdomar

Världens hemskaste sjukdomar 2

Världens värsta kungar

Världens äckligaste bok

Ämnen: Historia, Biologi

Foto: Stefan Tell

Under mitt författarbesök får eleverna följa med på en ruskig resa genom tid och rum, med hemsk historia och faslig fakta i fokus. Vilka fruktansvärda farsoter har plågat Sverige? Varför har blodiglar och bajs använts som medicin? Och vilka vetenskapliga genombrott har räddat miljontals liv?

Förutom att frossa i fascinerande fakta från förr och nu delar jag dessutom med mig av praktiska kunskaper om research, källkritik och hur man tar vara på alla fantastiska informationskällor som finns runt omkring oss – bibliotek, museum, forskare och så vidare. Under mitt besök går jag också igenom hur man kan skildra verkligheten med hjälp av både faktatexter och skönlitterära texter – världarna kan faktiskt mötas!

Med nedslag i ämnen som sjukdomar, folkmedicin och ruskiga regenter hoppas jag inspirera elever till att vilja utforska vår spännande historia. Med mitt författarbesök hoppas jag också uppmuntra och inspirera elever till att läsa och skriva om ämnen som fascinerar dem. Jag anpassar alltid innehåll och upplägg efter elevernas ålder och skolpersonalens eventuella önskemål.

Under mitt författarbesök får eleverna ökad förståelse för faktatexter, hur man samlar in fakta, gestaltar den och källkritiskt värderar den. Detta eftersom jag ger en praktisk inblick i mitt arbete som fackboksförfattare. Genom att lyfta udda och uppseendeväckande ämnen som jag själv fascineras av – såsom fruktansvärda sjukdomar och knäppa botemedel från förr – sänker ribban för läsning av facklitteratur hos elever som i vanliga fall är ointresserade.

Mats Vänehem

Årskurs 4-6

BÖCKER I PROJEKTET

Hitta historien

Vikingar

*Halvdan och Meia. Bland trälar och gudar – äventyr
och fakta om vikingar*

Ämnen: Historia

Foto: Christine Ohlsson

Jag har arbetat som arkeolog i 15 år, men illustrerar numera historia på heltid. Idag arbetar jag för olika uppdragsgivare och förlag som ger ut läromedel, fakta- och äventyrsböcker för barn. Mest kända är nog Riddarskolan (författare: Magnus Ljunggren) och Halvdan Viking (författare: Martin Widmark).

Eftersom jag är specialiserad på att illustrera historia, så står bilden i centrum under mina besök i skolan. Jag använder klassrummets Smartboard (eller motsvarande) och pratar medan barnen får god tid på sig att titta, tänka och försöka leva sig in i hur det kan ha varit att leva här förr i tiden. Jag utgår gärna från trakten där skolan ligger och uppmuntrar eleverna att fundera på vilka som kan ha bott här tidigare och vilka spår de har lämnat efter sig, såväl under som ovan mark.

Min bok *Hitta historien* visar hur en och samma plats förändras från istid till nutid. Genom att svepa fram (och tillbaka) över sidorna får vi syn på de riktigt stora utvecklingslinjerna i historien. Jag talar om naturliga klimatförändringar och hur de har påverkat människors vardag genom tiderna. Vi ser hur människors boplatser, föremål, vanor och föreställningar förändras över tid.

Om ni hellre vill fokusera på vikingatiden brukar jag använda faktauppslagen ur *Halvdan och Meia – Bland trälar och gudar*, kombinerat med min bok *Vikingar*. Med dessa som utgångspunkt gör jag lekfulla tidsresor och tankeexperiment med eleverna.

Annika Meijer

Årskurs 4-6

BÖCKER I PROJEKTET

Curie & Co: coola kvinnor som fått Nobelpriset

Läskiga platser du inte vill besöka

Världens värsta kungar

Läskiga platser du inte vill besöka

Ämnen: Kemi, Fysik, Biologi, Samhällskunskap, Geografi, Historia

Foto: Stefan Tell

Kunskap är coolt och just historia tycker jag är sjukt spännande. Jag tror absolut på vikten av att hämta kraft och kunskap från tidigare generationer – inte bara för att förstå vår samtid och skapa vår framtid, utan även som källa till fantasi och kreativt tänkande. Med mitt besök vill jag därför hjälpa eleverna att glänta på dörren till en värld full av dramatiska äventyr, fantastiska livsöden och modiga människor som vågat gå sin egen väg.

Jag erbjuder författarbesök inom två olika områden: Riktiga ruskigheter samt Nobelpris, vetenskap och upptäckter.

Mitt besök med tema riktiga ruskigheter tar fasta på det äckliga, läskiga, skrämmande eller rent av livsfarliga som finns och har funnits, medan temat kan de – kan du! utgår från Nobelpriset, upptäckter och rymdresor med tanken att inspirera och uppmuntra eleverna att våga tro på sig själva och våga följa sina drömmar.

Det lite läskigare temat utgår från Världens värsta kungar och Läskiga platser du inte vill besöka. Här blir det en kombinerad geografi- och historiektion de luxe med fokus på det äckliga, läskiga, skrämmande eller rent av livsfarliga som finns har funnits omkring oss. Allt var verkligen inte bättre förr!

Det andra temat utgår från Curie & Co: coola kvinnor som fått Nobelpriset, där jag berättar om 16 fenomenala kvinnor som inte riktigt fått den uppmärksamhet de förtjänar. Genom att berätta om dessa pionjärer, deras upptäckter och bidrag till allt det som vi idag tar som självklart, vill jag inspirera och peppa eleverna att våga tro på sig själva och att aldrig sluta drömma – oavsett om man är tjej eller kille.

Ekim Çağlar

Årskurs 7–9

BÖCKER I PROJEKTET

Propagandafotboll

Ämnen: Samhällskunskap, Idrott och hälsa

Foto: Christer Sturmark

Jag har stor erfarenhet av att delta i olika författarbesök med vitt skilda målgrupper. Mina författarbesök kan både utformas som traditionella föreläsningar och som workshops med skrivarövningar. Då får eleverna läsa korta utdrag ur texter vilka sedan tolkas tillsammans och resulterar i skrivande. Detta har varit mycket uppskattat tidigare, inte minst då fotbollen ofta engagerar många och även de utan ett större litteratur- eller språkintresse.

Under mitt författarbesök utgår jag från rubriken "Kan man skriva om allt?" Detta är ett pass uppdelat på två delar där jag först beskriver mitt arbete med att porträttera fotbollsspelare genom att göra en enklare textanalys i helklass utifrån boken Propagandafotboll. Därefter håller jag en workshop där eleverna får testa på att ta fram en disposition för att porträttera sina förebilder inom till exempel film och musik på samma sätt, med en samhällelig vinkel. Detta följs av en allmän diskussion om skrivande och exempel som eleverna delar med sig av. Ett sådant skrivpass passar för elever på högstadiet. Upplägget fungerar både som en enskild träff, men också två om man vill skicka med en hemuppgift.

Ester Roxberg

Årskurs 6–9

BÖCKER I PROJEKTET

Antiloper

Min pappa Ann-Christine

Ämnen: Biologi, Samhällskunskap, Svenska

Foto: Niclas Hammarström

Mitt författarbesök berör psykisk hälsa, relationer och HBTQI. Under besöket föreläser jag om två av mina femton böcker som varit banbrytande. Självb biografiska ungdomsromanen *Antiloper* som berör depression i tonåren samt *Min pappa Ann-Christine* som handlar om när min egen pappa kom ut som kvinna. Boken blev film 2020 och 2025 blir den en musikal. Genom olika skrivövningar hjälper jag eleverna att hitta sin egen röst och historia. Jag vill väcka tillit och självförtroende kring att deras liv och tankar är viktiga och värda att berättas.

Jag kommer främst att tala om att skriva biografi och självupplevt som är en underkategori till sakprosa och facklitteratur. Min biografi *Min pappa Ann-Christine* klassas som sakprosa men är skriven på ett skönlitterärt sätt. Jag kommer prata om vilka friheter man har när man skriver "sanna historier" och skildrar människor som lever fortfarande och som man kanske har en nära relation till. Vilka rättigheter och skyldigheter har man och får man skriva vad som helst?

Jag började själv att skriva som 15-åring och vann Lilla Augustpriset för mina dikter. Att skriva för förändring och för en röst i samhället har alltid varit min drivkraft. Denna kraft vill jag förmedla till unga idag.

Elevers ord om mitt besök hösten 2024:

"Det var helt fantastiskt. Du pratar så bra och det var så intressant allting. Jag gillade att skriva ett eget minne och kommer fortsätta på det hemma."

"Jag ville bara gråta när du pratade för det var så fint och sorgligt."

"Jag vill börja skriva om mitt liv nu, jag visste typ inte det; kan jag skriva om det här?! Är det ens intressant?"

"Det här var det bästa som hänt på den här skolan."

Martin Emtenäs

Årskurs 4–6

BÖCKER I PROJEKTET

Svenska fåglar

Svenska däggdjur

Svenska grod- och kräldjur

Ämnen: Biologi, NO

Foto: Stefan Tell

Hur blir en bok till? Och varför? Ramen för mina författarbesök är att visa att den egna fascinationen för ett ämne är den viktigaste grunden när man vill berätta något för andra. Under mina 10 år som programledare för Mitt i naturen gjorde jag över 200 program om olika djur både i Sverige och världen. Det utgör grunden i mina besök. Jag utgår alltid från de faktaböcker om djur och natur som jag skrivit, men eftersom barn är så spontana så kommer det ofta frågor om alla möjliga djur och det finns då en chans att göra varje besök unikt. Det finns alltid en berättelse att plocka fram, som hur man fångar en krokodil med silvertejp. Och genom att vara närvarande och lyhörd så kan vi tillsammans skapa grunden till en bok "ur tomma intet" i klassen.

Författarbesök med mig lyfter fram det som är spännande med faktaböcker, berättelserna och verkligheten som alla fakta kommer från. Genom att få en känsla för hur det kan vara att möta djuren på riktigt så blir fakta till något levande. Det skapar en nyfikenhet att läsa mer.

Andreas Palmaer

Årskurs 4–6

BÖCKER I PROJEKTET

Andra världskriget – människorna mitt i striden

Sveriges historia – 25 sanna berättelser

Saker som (nästan) ingen vet

Barnens rekordbok

Spökhistoria

Mera sant eller falskt

Ämnen: Historia, Religion

Foto: Stefan Tell

Hur skriver du en spännande och intressant faktatext? Jag ger skrivtips till eleverna genom att berätta sanna eller falska historier, där de bland annat lär sig att en berättelse behöver en gåta, och en krock mellan två saker som inte hör ihop. Vi går även igenom hur man gör research, och vad som egentligen är fakta – kan man skriva faktatexter om saker som inte finns? Och hur gör man egentligen för att komma på en bra idé?

Eleverna får chansen att slå ett riktigt världsrekord som finns i min faktabok Barnens rekordbok, och i slutet lämnar jag förslag på en skrivövning som läraren kan använda efter att jag gått. På det viset finns chansen att författarbesöket varar längre. Jag kan hålla antingen en föreläsning eller workshop utifrån vad som passar klassen, och jag diskuterar gärna upplägg med läraren eller bibliotekarien om särskilda önskemål finns.

Annelie Drewsen

Årskurs 4–9

BÖCKER I PROJEKTET

Fakta om Alfred Nobel

Fakta om dynamit

Astrid Lindgren – Ett liv

Carl von Linné – Ett liv

Fakta om mens

Fakta om Såpmi

Utvandringen

Mytiska väsen: Djinner

Ämnen: Historia, Svenska, Biologi, Samhällskunskap, Religion, Teknik

Foto: Ulrica Zwenger

Det brukar bli fnissig när eleverna får prova att läsa en text från 1700-talet. Den handlar nämligen om två daggmaskar som parar sig med varandra i gryningen, alltsammans observerat och noggrant nedtecknat av Carl von Linné på tidstypiskt språk. Detta är ett av flera inslag i mitt vanligaste lektionsupplägg där eleverna får vara aktiva och prova på hur det kan vara att arbeta med research, informationssökning och olika slags källor. Texten om daggmaskarna visar dessutom hur viktigt det är att vara nyfiken på saker omkring sig.

Jag är författare och journalist, men har tidigare arbetat som lärare i svenska som andraspråk. Mina faktaböcker handlar om en rad olika ämnen som religioner, kända personer, mens, dynamit och djinner. Alla böcker finns i Inläsningstjänst och på förlagets webbplats finns arbetsmaterial att ladda ner gratis. Innehållet passar bra ihop med svenskämnet, men även historia, samhällskunskap, religion och biologi.

På författarbesöken har jag oftast ett upplägg där jag berättar om skrivprocessen utifrån exempel från flera olika böcker, men jag kan också skraddarsy en lektion utifrån ett specifikt ämne och årskurs. Elevernas frågor är viktiga så jag svarar gärna på många – och ger konkreta skrivtips. Det går även att göra en skrivövning kopplat till fantasi och fakta.

Sedan 2019 arbetar jag med projektet Nobel i Rinkeby och Tensta, som varje år brukar avslutas med att Nobelpristagaren i litteratur besöker Rinkeby bibliotek. Dessutom har jag skrivit faktaböcker om Alfred Nobel och dynamit. Utifrån dessa erfarenheter kan jag även göra ett författarbesök med fokus på Alfred Nobel och Nobelpriset.

Jag kommer gärna till grupper med nyanlända elever eller på anpassad grundskola.

Johan Rapp

Årskurs 5-9

BÖCKER I PROJEKTET

Hjärnsmartare

Bli hjärnsmart: plugga snabbare och bättre!

Ämnen: Studieteknik, Biologi, Svenska

Foto: Stefan Tell

Min föreläsning handlar om VARFÖR det är bra att läsa. Jag brukar jag börja med frågan:

Hur många av er har läst en bok utanför skolan den senaste månaden? Av 20 elever brukar 3-5 rätta upp handen. Ytterst sällan är det någon som läst en faktabok. Nästa fråga. Hur många här vill bli smartare? I princip alla räcker upp handen.

Jag förklarar hur du blir smartare av att läsa, bland annat genom allegorin att hjärnan fungerar som ett pussel: Ju fler bitar (faktakunskaper) du har, desto lättare är det att se mönster (samband). Till en del utgår jag från min bok: Bli hjärnsmart: plugga snabbare och bättre. Vi går igenom hur minnen bildas och hur hjärnan är som en muskel: ju mer den används, desto starkare blir den. Boken är ett mycket kraftfullt redskap för detta.

Teori blandas med roliga övningar där eleverna deltar. Det ska vara kul, också. Och jag har med mig en stor svart låda i frigolit. En elev väljs ut och ombeds stoppa in handen och tala om vad som finns därinne. Det är skräckfyllt och spännande, men innehållet förstärker budskapet.

Jag brinner för att hjälpa unga människor att utvecklas och att förstå värdet i fakta. Jag är journalist i botten och har skrivit flera faktaböcker. I min föreläsning utgår jag inte från en specifik faktabok eftersom eleverna har olika intressen. Jag brukar visa dem hur spännande fakta är med någon aktuell företeelse. Till exempel planerna på att skicka människor till Mars. Det handlar ju om teknik, mod och överlevnad. Och de kommer att läsa och höra om detta många år framöver och se värdet av fakta.

Liv Svirsky

Årskurs 4-7

BÖCKER I PROJEKTET

Mina känslor och jag: lätta boken om glädje, sorg och allt däremellan

Jag och allt det nya: lätta boken om förändringar, oro och stress

Jag och alla andra: lätta boken om gruppträck, ansvar och avundsjuka

Ämnen: Religion, Biologi, Samhällskunskap

Foto: Martin Hemmingsson

Att tala med barn om känslor och att hjälpa dem att förstå både sina egna och andras känslor är mycket angeläget då det är ett sätt att hjälpa barn att kunna ta hand om sig själva och sitt välmående. Under mitt författarbesök vill jag därför tala med barnen bland annat om hur de ser på känslor, varför vi har känslor, vem man kan tala med om sina känslor och varför det är viktigt att förstå sina egna känslor. Besöket blir en diskussion med barnen där vi tillsammans vrider och vänder på det här med känslor, allt i syfte att öka barns förståelse för – och kunskap om detta viktiga ämne.

Genom att utgå från böckerna i ett fördjupande samtal om känslor önskar jag visa eleverna att läsandet är en väg till ökad kunskap om sig själv.

David Hedlund

Årskurs 4-6

BÖCKER I PROJEKTET

När vi var olydiga

Vi upptäcker klimatkrisen

Ämnen: Biologi, Kemi, Samhällskunskap

Foto: Hanna Hedlund

Jag skriver fakta för barn och unga om hur världen och samhället fungerar, ofta med en klimatvinkel, då jag själv är engagerad i klimatrörelsen. Jag gör författarbesök på tema demokrati/civil olydnad samt klimatkrisen.

Demokratitema: Vem bestämmer egentligen?

Vi pratar om hur demokrati fungerar. Hur arbetar vi för ett mer rättvist samhälle, och vad innebär det egentligen att all makt utgår från folket? Det är lätt att känna att det mesta redan är bestämt åt en, men hela vårt statsskick bygger faktiskt på att vi själva känner efter vilket samhälle vi vill ha. Med exempel från boken *När vi var olydiga* lägger jag särskilt fokus på fredlig civil olydnad som metod för förändring.

Klimattema: Hur fungerar klimatkrisen?

Jag utgår ifrån boken *Vi upptäcker klimatkrisen*, som följer Svante Arrhenius forskning på istider. Arrhenius var orolig för att vi skulle drabbas av en ny istid, men hans upptäckt om koldioxidens påverkan på atmosfären lät honom andas ut: världen blir inte kallare, den blir varmare. Vi går igenom det grundläggande i kolets kretslopp och växthuseffekten för att förstå hur allt hänger ihop, för att sen lägga fokus på var vi hamnat idag och vad som behöver hända nu. Samtalet utgår liksom boken ifrån barnpsykologiska rön om hur man pratar med barn om kriser.

Milena Bergquist

Årskurs 4–9

BÖCKER I PROJEKTET

Alla dessa barn: om krigsbarnen från Wien och svenskarna som öppnade sina hem

Vilda Barbro: livsviktiga bin och insekter

Nikko nattflygaren: fantastiska nattfjärilar och insekter

Mille myra: makalösa fakta om myrornas liv

Ämnen: Historia, Biologi

Foto: Peter Carlsson

Jag anpassar mina författarbesök till målgruppen. När jag pratar om *Alla dessa barn: om krigsbarnen från Wien och svenskarna som öppnade sina hem* läser jag högt och så diskuterar vi innehållet och skapandet av facklitteratur. *Alla dessa barn...* passar utmärkt för årkurs 9 då de flesta läser om första världskriget då.

Mina böcker är tydlig sakprosa där det litterära, fria och faktabaserade går hand i hand. Mitt skrivande utgår ifrån egna erfarenheter, egen passion och då blir engagemanget givet och inspirerar. På mina författarbesök försöker jag väcka lust och nyfikenhet oavsett om jag pratar om andra världskriget eller om en myras liv. Det kan inspirera till att själv våga skriva om egna erfarenheter och det man själv brinner för. Då öppnar sig nya dörrar och skrivandet kan bli möjligt, roligt och lätt.

Måns Gahrton

Årskurs 4-7

BÖCKER I PROJEKTET

Quiz- och rekordbok för fotbollsnördar

Fotbollens nörd bok extra allt

Svenska fotbollsbragder och fiaskon i stora mästerskap

Fotbolls-VM – stjärnorna, bragderna, rekorden

Ämnen: Svenska, Idrott och hälsa

Foto: Susanne Kronholm

Ta chansen till ett författarbesök där eleverna har roligt för stunden – och aldrig glömmar! De får träffa en av ambassadörerna för Den stora läsutmaningen och inspireras till läsning och faktafinnande.

Jag berättar om skillnaden mellan mitt skrivande av kapitelböcker och faktaböcker, och om glädjen i och hur det går till att göra research. Jag läser, ritar, underhåller och berättar om poängen med att gräva där man står, alltså berätta om något man känner väl till – i mitt fall fotboll (jag har alltid spelat själv, tränat andra och är lagkapten i Svenska Författarlandslaget), vilket alltid uppskattas av eleverna. Fotbollsintresset i skolorna är enormt!

Jag har sedan debuten 1986 skrivit 5 teveserier, 4 långfilmer och ca 180 böcker, varav allt fler faktaböcker – om fotboll. Och jag har alltid haft stor hjälp av de författarbesök jag kontinuerligt gjort i skolor, utan dem hade aldrig t ex berättelserna om Eva & Adam, Fotbollstvillingarna och Superskillz blivit verklighet.

Jag anpassar upplägget efter årskurs. Målsättningen är att inspirera eleverna till ökad läslust, skrivlust, lust att finna fakta – och vara källkritiska.

Peter Ekberg

Årskurs 4-7

BÖCKER I PROJEKTET

Tänk själv: en inspirationsbok unga filosofer

Tänk robot: kan en robot tänka?

Tänk stort: en bok om filosofi för unga tänkare

Du och din hjärna

Mattedjungeln: upptäck matematiken omkring dig

En bättre värld!

Lätta fakta om robotar

Lätta fakta om månen

Fakta om rymden

Ämnen: Teknik, Religion, Samhällskunskap, Biologi, Matematik, Fysik

Foto: Peter Ekberg

Många barn älskar faktaböcker! Men hur gör man egentligen för att skriva unika faktatexter utan att "skriva av"?

Jag heter Peter Ekberg och har varit intresserad av människan och universum så länge jag kan minnas. Nyfikenheten resulterade i ett par universitetsexamina. Främst i filosofi och kognitionsvetenskap, men också i utbildningsvetenskap, idéhistoria och astronomi. Jag är etablerad barn- och ungdomsboksförfattare med arton titlar utgivna på bokförlagen Bonnier Carlsen, Berghs och Opal.

Under författarbesöken berättar jag om hur en faktatext blir till och hur man gör för att den ska engagera, roa och samtidigt vara korrekt och resultatet av eget kreativt skapande. På ett läs- och skrivstimulerande sätt samtalar vi om kunskapssökande och deltagarna får alla viktiga steg för att själva gå från idé till färdig faktatext! Med exempel motiverar jag eleverna att fördjupa sina kunskaper samt att hitta egna intresseområden. Detta ger en ingång till skrivande av sakprosa och samtal om källkritik och källtillit.

Skolorna får, om så önskas, också välja mellan nedanstående teman för fördjupning:

Människans framtid i rymden

En bättre värld (miljö/natur)

AI och Robotar

Matematik utan att räkna

Filosofiska frågor

Madeleine Bäck

Årskurs 6–9

BÖCKER I PROJEKTET

Skräxikon – din guide till avgrunden

Ämnen: Svenska, Bild

Foto: Lina Eidenmo

Kan du trola någon att bli kär i dig?

Gör skräckfilm dig smartare?

Hur gör du för att bli nästa Stephen King eller skräckfilmsstjärna?

Detta och mycket mer får eleverna svar på i min och Emma Frey Skötts faktabok *Skräxikon – din guide till avgrunden*. Boken är vårt handplockade innehåll med allt vi tycker är livsnödvändigt att veta om skräck. *Skräxikon* innehåller monsterfakta och skräckvetenskap, guider till kärleksmagi och den absolut läskigaste skräckfilmen i världen. Dessutom får läsare testa sin skräckprocent, lära sig om otäck återvinning och de bäst beprövade och mest skrämmande skräcktricken. Allt för att ge maximala rysningar.

På mitt författarbesök berättar jag om allt detta och mycket mer. Jag använder mig av filmklipp, exempel från spel, nätskräck och böcker, men också elevernas egna inspel och tips. Jag avslutar med en eller flera enkla skrivövningar där eleverna själva får prova på att skrämmas.

Upplägget kan anpassas efter skolans önskemål och elevernas förförståelse och kreativa mognad. Till exempel passar min skrivkola bra när eleverna har novellprojekt eller andra skrivövningar på schemat.

Tills dags dato har jag träffat över 2000 elever från norr till söder. Jag garanterar att mer än 90 procent har skapat skräck när de lämnar workshopen! Mitt mål är att ge alla unga deltagare en monsterfylld energiinjektion av skaparglädje.

Rasmus Åkerblom

Årskurs 4-6

BÖCKER I PROJEKTET

Vetenskapens ABC

Underverkligheten: upptäck hur allt hänger ihop

Ämnen: Fysik, Kemi, Biologi

Foto: Asta Åkerblom

I mina böcker berättar jag om det fantastiska att vi finns! Om hur vi alla har flugit ur exploderande stjärnor och hur en massa små atomer råkade bygga ihop våra hjärnor på ett sådant smart sätt att vi nu kan tänka med dem på allt i universum. Det är ju både otroligt och sant och barn hajar precis! Det är som barnen (och det som är barn i oss vuxna) har närmare till sådana där stora tankar som får det att svindla – på ett härligt pirrigt sätt.

Jag började som vetenskapsjournalist på Sveriges radio för cirka 20 år sedan. Sedan jobbade jag som programledare och TV- producent, mest för SVT. Nästan alltid med vetenskap. Och jag har alltid älskat barnböcker. De kan rymma så mycket på en sådan liten plats. Jag började skriva egna barnböcker, då mina ungar undrade om en massa saker: Varför man nyser, varför det är så svårt att hoppa ut i rymden, vad som händer om man trillar ner i ett svart hål, om det verkligen inte funnits två likadana snöflingor någonsin, varför ens drömmar kan vara så knasiga och en massa annat som är klokt att undra över.

Jag brukar börja mina besök med vetenskaplig mindfulness. Barnen får blunda och lyssna till en text. Sedan ser de bilder i sina huvuden och alla upptäcker sin plats i universum. Det väcker frågor och vi pratar lite. Jag ritar på en tavla eller på ett block om det behövs för att förklara vad än de kan undra över. Det brukar bli härligt knasiga samtal med mycket fantasi. De får också passa på att döpa solsystemet (det har ju inget namn – inte förrän då!) Sedan får barnen dyka ner bland tvålålar i en diskbalja. Så blandar jag äventyr långt borta med äventyr nära och tillsammans upptäcker vi vår fantastiska värld.

Bernt Hermele

Årskurs 7-9

BÖCKER I PROJEKTET

Judejäväl – om svensk sionism och israelisk ockupation

Överlevarna – röster från Förintelsen

Nakba – katastrof inför våra ögon

Ämnen: Historia, Samhällskunskap

Foto: Malin Morell

Vad gör jag på mitt författarbesök?

Jag tar upp Palestina-Israel-konflikten utifrån ett personligt perspektiv.

Vilka frågor tar jag upp?

Varför hatar en del, medan andra sörjer?

Hur står man ut?

Är allas berättelser lika mycket värda?

Hur länge håller jag på?

Prat i 30 minuter, följt av samtal med eleverna. Totalt: 60 minuter.

Vem är jag?

Jag är författare och journalist. Jag är van vid att prata med barn och ungdomar och är mån om att alla ska känna sig trygga och respekterade.

Vad pratar jag om?

2002 dödades min mamma i Israel av en palestinsk självmordsbombare. För mig har det tagit lång tid att komma över den här händelsen. 15 år efter attentatet började jag intervjua överlevare från Förintelsen. Att lyssna på andras trauman kändes trösterikt. Men jag bearbetade inte mitt trauma, utan bara återupprepade det. Efter några år sökte jag därför professionell hjälp, vilket fungerat bättre. Jag har fortsatt med att dokumentera palestinska berättelser om Nakba-katastrofen 1948. Cirkeln har därmed slutits.

Helene Lumholdt

Årskurs 6–9

BÖCKER I PROJEKTET

I fängelse

Jag känner mig ledsen

Jag känner mig glad

Ämnen: Samhällskunskap, Bild, mentorstid

Foto: Anna Svanberg

Jag samtalar med eleverna om sådant som finns men som kan vara svårt att sätta ord på. Upplevelser och känslor som glädje, gemenskap, ensamhet, sorg och vrede uppstår ur olika situationer beroende på vem, var och när. Hur är det för dig? Vad gör dig glad, ledsen, arg? Hur känns det inom dig när du blir glad och hur uttrycker du din glädje och hur hanterar du känslor som ensamhet, oro, sorg och ilska?

Formen för samtalen kan variera. Som utgångspunkt för samtalen läser jag stycken ur mina böcker *Jag känner mig ledsen* och *Jag känner mig glad*. I mindre grupper får man samtala utifrån givna frågor.

Genom att berätta och därefter samtala om ämnet för min senaste bok *I fängelse* vill jag också bidra till en ökad kunskap om vad det kan innebära att sitta i fängelse. Boken ger både en beskrivning av den faktiska vardagen och de känslomässiga konsekvenser som tiden i fängelse kan föra med sig.

Alla de ovan nämnda böckerna är skrivna på lätt svenska och lämpar sig för läsare från årskurs sex och uppåt, för elever med svenska som andraspråk och för elever i anpassad skola.

Johanna Schreiber

Årskurs 4-6

BÖCKER I PROJEKTET

Barnens judiska år

Ämnen: Religion

Foto: Magnus Liam Karlsson

Barnens judiska år är den första svenska boken någonsin som berättar om judendomen och de judiska högtiderna ur ett barnperspektiv. Boken är en färgglad blandning av pyssel, recept, berättelser om judendomen, sånger, enkla fraser på jiddisch och hebreiska och mycket mer. Det är en inspirationsbok, inte en lärobok. Mina författarbesök kring boken har hittills haft två olika upplägg:

Mångfaldsworkshop

Under mångfaldsworkshopen utgår jag från kapitlet om chanukka/ljusfester, lag b'omer/eldfester och Purim/maskeradfester. Jag pratar med barnen om hur vi alla är olika, men ändå lika. Barnen får berätta om sina egna traditioner, och vi pysslar ett av pysslen som passar med årstiden.

SO/Religionsundervisning

Besök i samband med SO/Religionsundervisning där jag berättar om judendomen med hjälp av färgglada, inspirerande bilder från boken. Syftet med besöket är att eleverna ska få en lekfull men faktaspäckad introduktion till judendomen som religion.

Har skolan andra önskemål eller behov kan vi givetvis skräddarsy besöket tillsammans. Visst är det underbart att vi alla är så olika – men ändå så lika!

Beppe Singer

Årskurs 4-6

BÖCKER I PROJEKTET

Beppe testar-serien

Beppe och farmor-serien

Ämnen: Matematik, Biologi, Kemi, Fysik

Foto: Stefan Tell

När jag hälsar på kan det bli lite hur som helst – beroende på vad ni känner att just era elever är i behov av. Antingen kavlar vi upp ärmarna och gör enkla, roliga och häpnadsväckande experiment ihop. Det brukar alltid bli både kladdigt och fnissigt men framförallt lärorikt när vi utforskar något inom kemi, fysik eller biologi.

Jag brukar alltid lägga upp mina besök på ett sätt så att alla, oavsett vad man har för relation till läsning och oavsett vilken bakgrund man har, ska kunna vara med och ha kul. Jag kan anpassa innehållet efter vad ni jobbar med för stunden. Jag tar med allt som behövs för detta och experimenten är hämtade ur mina böcker. Fakta-böcker av den typen jag skriver kan vara en bra inkörsport till de många som ännu inte hittat sin läslust.

Vi kan även prata, jobba och leka med matematik – både i klassrummen, biblioteket eller på fritids. Om det är det ni känner att ni vill lägga fokus på.

Tillsammans med barnen kan vi även "vanliga" ha lugna och roliga lässtunder och frågestunder.

Oavsett vad vi kommer fram till är mitt primära mål alltid att barnen ska känna sig bekväma, trygga, roade och nyfikna. Först därefter, när barnen litar på mig, kan vi vända blickarna mot böckernas värld i hopp om att få dem att själva vilja plocka upp en bok att bläddra i.

Register

Klicka på namnen för att komma direkt till presentationerna.

Emil Arvidson	Årskurs 7-9	5
Milena Bergquist	Årskurs 4-9	21
Sofia Bergström	Årskurs 4-7	10
Madeleine Bäck	Årskurs 6-9	24
Ekim Çağlar	Årskurs 7-9	13
Annelie Drewsen	Årskurs 4-9	17
Peter Ekberg	Årskurs 4-7	23
Martin Emtenäs	Årskurs 4-6	15
Bengt-Erik Engholm	Årskurs 4-7	9
Mia Fernando	Årskurs 4-9	6
Måns Gahrton	Årskurs 4-7	22
David Hedlund	Årskurs 4-6	20
Bernt Hermele	Årskurs 7-9	26
Henrik Johnsson	Årskurs 7-9	7
Amat Levin	Årskurs 7-9	3
Bella Linde	Årskurs 4-9	4
Helene Lumholdt	Årskurs 6-9	27
Linnea Lundborg	Årskurs 4-9	8
Annika Meijer	Årskurs 4-6	12
Andreas Palmaer	Årskurs 4-6	16
Johan Rapp	Årskurs 5-9	18
Ester Roxberg	Årskurs 6-9	14
Johanna Schreiber	Årskurs 4-6	28
Beppe Singer	Årskurs 4-6	29
Liv Svirsky	Årskurs 4-7	19
Mats Vänehem	Årskurs 4-6	11
Rasmus Åkerblom	Årskurs 4-6	25